FOTBALUL ÎN REGIUNEA MARAMUREȘ

CAM MULTE „FISURI" LA BAZA PIRAMIDEI

Bătînd meleaguri maramureșene și stînd de vorbă cu oameni de prin partea locului, vei afla că și aici, ca peste tot de altfel, sportul cu cei mai mulți adepți este fotbalul. Din primăvară și pînă în toamnă, dreptunghiurile cu sau fără gazon din orașele și satele regiunii adună pe ele și în jurul lor, cel puțin odată pe săptămînă, zeci de echipe și mii de spectatori alcătuind de fiecare dată tabloul, inegalabil prin dimensiuni și dinamism, pe care îl asigură întrecerile fotbalistice. Atît timp cît privirea nu se apropie pentru a fixa elemente de detaliu, imaginea aceasta maramureșeană pare închegată, fără fisuri, fără pete. Studiat însă mai îndeaproape și cu atenție, acest tablou îți dezvăluie, unele detalii de loc plăcute.

Caruselul neprezentărilor

Avem toate motivele să credem că este un record în materie. *În turul campionatului regiunii Maramureș au fost înregistrate 20 de neprezentări.* Cu alte cuvinte, de 20 de ori spectatorii au venit la teren pentru a vedea doar o singură echipă și tot în atîtea dăți arbitrii delegați au făcut deplasări inutile. Jocul „de-a neprezentarea", adăpat de o inexplicabilă îngăduință, s-a întins pe toată durata turului cu o rotație aproape matematică: *Progresul Cehul Silvaniei* nu s-a prezentat la jocurile cu *Spicul Ardud* și *Rapid Satu Mare*; *Spicul Ardud* a găsit că are și el acest drept la meciurile cu *Recolta Lucăceni* și *Chimistul Baia Mare*; *Rapid Satu Mare* „i-a tras clapa" *Topitorului Baia Mare*, care nu s-a lăsat nici el mai prejos, preferind să piardă prin forfait la *Tășnad*. Acestea, în seria I a campionatului. În seria a II-a, numărul echipelor cu absențe este și mai mare: *Forestiera Sighet* nu s-a deplasat pentru a susține meciul cu *Bradul Vișeu*; *Bradul Vișeu* nu s-a prezentat la jocurile cu *Energia Negrești* și *Forestiera Tg. Lăpuș*; *Energia Negrești* a procedat aidoma la jocurile cu *Minerul Cavnic* și *Unirea Seini*; *Unirea Seini* și-a permis și ea luxul de a pierde prin neprezentare la Baia Mare, iar *Minerul Cavnic* la Baia Borșa; Minerul Baia Borșa...

Acest veritabil „carusel al neseriozității", a prins, din păcate, în virtejul lui și *numeroase echipe de juniori*, aruncînd peste cele două întreceri regionale vălul formalismului. Greu poate fi explicată o asemenea atitudine a echipelor de fotbal din regiune și tot atît de greu e de priceput cum comisia regională a îngăduit-o. De altfel, nu numai în această privință factorii de răspundere din fotbalul maramureșean au dovedit toleranță, nehotărîre și slăbiciune. Deși pe parcursul campionatului trecut și în turul celui actual s-au semnalat numeroase cazuri de indisciplină în rîndul jucătorilor, antrenorilor, arbitrilor, subcomisia de specialitate nu a găsit de cuviință să intervină drastic. A trebuit să se întîmple un episod ca cel petrecut la meciul *Electrica Baia Mare — Lumina Cîmpulung pe Tisa* pentru ca această subcomisie să fie trezită la realitate. Printre măsurile luate cu acest prilej s-a numărat și aceea prin care trei echipe au fost excluse din campionatul regional. Drept urmare, în seria a II-a „Someș" s-a ajuns la o bizară formă de desfășurare a returului. Cele 10 formații care alcătuiesc actualmente grupa vor juca normal în prima etapă a returului, adică două cîte două. În total 5 jocuri. După aceea însă, pînă la sfîrșit, în fiecare etapă se vor disputa doar... cîte 4 partide, două echipe făcînd prin rotație pauză.

Echipa Minerul Baia Mare întruchipează în acest an speranțele maramureșene la prezența în prima categorie a țării

A murit de bătrînețe

La Băiuț — centru minier în jumătatea de est a regiunii — am cerut unui localnic amănunte despre echipa locală care, cîndva, a jucat în campionatul regional.

— *A murit de bătrînețe*, mi-a răspuns omul. *Nu s-a îngrijit nimeni s-o întinerească și s-a prăpădit.*

Cazul nu e singular. Aidoma s-au petrecut lucrurile și cu formațiile *Minerul Băița*, *Minerul Nistru*. De asemenea, în prezent există echipe (*Progresul Cehul Silvaniei*, de pildă) alcătuite din jucători vîrstnici, în sînul cărora preocuparea de creștere a elementelor tinere n-a mai poposit de ani de zile. Din păcate, această neglijență poate fi întîlnită și la echipa de categoria C *Minerul Baia Sprie*. Aici, toată atenția asociației este îndreptată către performanțele MOMENTANE ale echipei, promovarea tinerilor talentați din localitate fiind trecută pe planul al zecelea.

Nu trebuie înțeles că în regiunea Maramureș nu sînt și asociații care vădesc o deosebită grijă pentru elementele tinere: *Chimistul*, *Topitorul*, *Minerul II*, *Constructorul din Baia Mare*, *Unio și Someșul din Satu Mare*, *Forestiera Sighet*, *Lumina Cîmpulung pe Tisa*. De asemenea, divizionara C, *Recolta Carei* (antrenor *Slivăț*) — are o veritabilă pepinieră de jucători tineri și dotați. În acest sens, mai citățm faptul că prin eforturile comune ale comisiei regionale, secțiilor de învățămînt ale sfaturilor populare, conducerilor școlilor, a fost reluat anul trecut campionatul școlar. Ca să vă imaginați ce rezervă uriașă de talente fotbalistice poate reprezenta această competiție, precizăm că rețeaua învățămîntului de cultură generală din regiunea Maramureș cuprinde aproape 150.000 de elevi, la care se adaugă 13 școli profesionale, 3 școli tehnice și 6 licee de diferite specialități. Toți băimărenii, și în general maramureșenii, așteaptă „minunea cea mare" de la echipa lor de categoria B, Minerul Baia Mare. NU E EXCLUS CA SPERANȚELE LOR SĂ SE ADEVEREASCĂ, DAR SUCCESUL SIGUR ȘI DE LUNGĂ DURATĂ VA REZULTA NUMAI DIN MODUL ÎN CARE TINEREȚEA FOTBALISTICĂ DE AZI A REGIUNII VA FI ÎNGRIJITĂ, PREGĂTITĂ ȘI PROMOVATĂ. E un adevăr pe care, în vizita noastră în Maramureș, l-am constatat însușit tot mai mult. Ne-ar bucura ca experiența recentă cu Staicu, Colceriu, Halagian et compania să fie și cea din urmă.

E nevoie de măsuri radicale

Regiunea Maramureș dispune de un număr total insuficient de cadre tehnice cu pregătire și experiență, care să canalizeze, prin activitatea lor, întreaga rețea fotbalistică a regiunii către o magistrală largă, luminoasă, cu perspectiva pînă la linia orizontului. Dar nu numai atît. Din numărul actual, repetăm, insuficient, *mulți antrenori și instructori nu aduc nici un serviciu echipelor lor și fotbalului regional în general.* Din lipsă de competență (depășiți de stadiul prezent de dezvoltare a jocului), sau din alte pricini, *unii antrenori nu aplică prevederile cele mai elementare ale federației, nu respectă cerințele metodicii moderne de antrenament și pregătirea jocului, dovedesc lipsă de preocupare pentru însușirea și dezvoltarea tehnicii la jucători, nu se îngrijesc de educația acestora, nu sînt exigenți, nu studiază și nu se bucură de autoritate în fața fotbaliștilor.* Cîteva exemple: *Doroghi* (Rapid Satu Mare), *St. Koller* (Progresul Cehul Silvaniei), *Mezősi* (Recolta Tășnad), *M. Ludovic* (Forestiera Sighet)... Această categorie de antrenori și instructori, tributari unei mentalități eronate, străină de interesele reale ale fotbalului maramureșean, țintesc de la o etapă la alta doar rezultatul în sine, fără a-și face prea multe scrupule în ceea ce privește mijloacele folosite. Nu întîmplător, echipele pregătite de asemenea tehnicieni sînt, în general, îmbătrînite, ruginite, incapabile să țină pasul cu partenere tinere de întrecere și, de aceea, adepte ale durităților și incorectitudinilor. Intervenția hotărîtă a comisiei regionale, a colegiului regional de antrenori se impune cu mare necesitate.

Și-a făcut dreptate singur

Se știe că una din cheile de boltă pentru asigurarea bunei desfășurări a unei activități sportive de amploarea celei fotbalistice, o constituie TERENURILE. Și în Maramureș, dezvoltarea gustului tineretului pentru fotbal, creșterea impetuoasă a numărului echipelor raionale, orășenești, sătești au luat-o vertiginos înaintea posibilităților de sporire corespunzătoare a numărului de terenuri. *Există încă greutăți în îngrijirea, întreținerea celor existente, în utilizarea lor cît mai rațională, în sporirea numărului lor pe măsura necesităților.* Cu toate dificultățile întîmpinate în acest sens, conducerile asociațiilor sportive, echipele și antrenorii lor au dovedit înțelegere, chibzuială, spirit gospodăresc. Cu atît mai evidentă iese în relief fapta antrenorului echipei de juniori Minerul Baia Mare, Paul Galisz. Socotind că toate posibilitățile de rezolvare a problemei au fost epuizate, ingeniosul antrenor a luat hotărîrea, de la sine putere, de a efectua antrenamentele din această primăvară... pe o porțiune de zonă verde de cîteva sute de metri pătrați, amenajată în fața Expoziției economiei regionale. Apărută prin muncă și cheltuială, plantată cu bulbi de lalele pentru ca în lunile următoare să desfete privirea trecătorului, această pajiște a fost pur și simplu arătă de crampoanele juniorilor „pregătiți" de acest antrenor inconștient. Este greu de crezut că acest spațiu verde să fi rămas unicul loc din oraș unde Paul Galisz își mai putea antrena echipa. Intenția sa de a „plăti" în vreun fel celor care, chipurile, nu-i asigură teren de antrenament este limpede ca lumina zilei. Ne exprimăm îndoiala că după cele cîteva ședințe „demonstrative" de pregătire pe iarbă și peste florile sădite cu gingășie de niște oameni gospodari, juniorii lui Paul Galisz sînt acum tobă de fotbal.

N. SOARE

CARTIERE ȘI TRADIȚII ÎN FOTBALUL ROMÂNESC

AZI VĂ PREZENTĂM: MILITARI București

Pe la începutul secolului nostru, grădinarii din satele Ciorogîrla și Bolintinu, care alimentau capitala cu legume, au numit mica așezare de la marginea orașului „Satul nou". Denumirea de Militari și-a luat-o, probabil, de la cele cîteva cazărmi construite ceva mai tîrziu între Cotroceni și cartier.

„Mirajul" fotbalului a apărut în Militari prin 1929, cînd un grup de entuziaști, în frunte cu Dumitru Tudor, au înființat o echipă a cartierului și au construit o arenă cu mijloace rudimentare, dar cu o pasiune cum rar se poate imagina. Mai este cazul să amintim greutățile pe care le-au întîmpinat, legate pînă și de procurarea echipamentului?

Cîțiva veterani din cartier povestesc cu umor că după ce au „construit" terenul și s-a format echipa nu aveau... minge pentru jocuri.

Multe generații de fotbaliști care s-au format în Militari, își vor aminti, desigur, și de barăcile care țineau loc de cabine, de fîntîna din incinta terenului, la care jucătorii se spălau turnîndu-și apă cu cana. Sînt sigur însă că nu despre aceste lucruri îți va vorbi vreodată un fost jucător din Militari, ci de pasiunea cu care se juca fotbal aci, de marea familie strînsă în jurul echipei, despre meciurile cu „Herdan" și „Leonida" între anii 1935—1940 sau despre cele cu „Colentina" și „Colțea", între 1940—1950.

Există în lumea fotbalului din categoriile inferioare o animație greu de imaginat pentru cine nu a asistat vreodată la un meci disputat între două echipe cu îndelungată rivalitate. În jurul acestor echipe roiesc o serie de iubitori ai fotbalului, colegi de servici sau de cartier ai jucătorilor, foști sau viitori jucători care lipsesc oricînd de la meciurile categoriei A, dar niciodată de la cele ale echipei favorite. De asemenea spectatori a fost însoțită întotdeauna echipa cartierului Militari. Și nu se poate spune că pasiunea lor pentru fotbal și echipă nu a fost răsplătită. În orice clasament în care a figurat echipa din Militari, de la categoria a III-a la Promoție, în niciunul nu o vei găsi în a doua parte a lui.

Terenul cartierului, fiind lipit de școală, atrăgea copiii întocmai ca un magnet.

Dintre ei s-au ridicat numeroase talente, dar, din păcate, numai cîțiva au jucat în echipa națională și în divizia A. Amintim, în primul rînd, pe *Paraschiva* care deși s-a afirmat ca jucător la Unirea Tricolor, este produsul cartierului Militari. Unul din foștii jucători ai militarilor, Sică Marinescu, își amintește că la plecarea lui Paraschiva au primit de la Unirea Tricolor un rînd de echipament și o sumă de bani pentru repararea gardului ce împrejmuia terenul.

Din generații diferite, au mai jucat în categoria A *Darie* (Metalul Hunedoara), *Birtașu*, *Ivănescu* și *Dumitru Nicolae* — promovați toți trei o dată la Juventus de către antrenorul *Taciuc*, *Leucă* și mai recent *Sandu* (Jiul).

Amintind pe jucătorii cunoscuți de o masă mai mare de iubitori ai fotbalului, nu-i putem uita pe cei din prima generație, care au insuflat feciorilor și nepoților pasiunea pentru fotbal. Iată-i în fotografia alăturată, de prin 1935—1936, în care distingem pe fratele și tatăl lui Paraschiva, tatăl lui Ivănescu și al autorului acestor rînduri, Tiscă, Manole, Vasile Mincea, G. Cobză.

De-a lungul anilor s-au format zeci de talente, care dacă ar fi jucat în echipe cunoscute, ar fi fost cu siguranță glorii ale fotbalului românesc. Pentru cine i-a cunoscut și i-a văzut jucînd pe Petrică Mircea, Reni, Nelu Stingă, Georgescu, adevărate vedete ale cartierului, nu-i va mira această afirmație.

Aceștia și alți cîțiva au transmis urmașilor, înainte de toate, dragostea de echipă și dăruirea pentru joc. În așa fel încît rar s-a întîmplat ca o echipă, mare sau mică, în 1930 sau în 1950, să plece învingătoare din Militari.

Într-o discuție avută cu Ilie Oană, care la începuturile carierei sale de antrenor, prin 1949—1950, se delecta privind talentele cartierului, actualul antrenor al „națională" remarca un lucru demn de reținut: *„Ceea ce a determinat ca o serie de jucători, deosebit de dotați, să nu se afirme, a fost lipsa din cartier a unei echipe de divizia A, așa cum au avut, de pildă, Giuleștii și Oborul. Cu toate acestea, terenul din Militari a constituit întotdeauna o pepinieră de fotbaliști valoroși. Spre surprinderea și regretul meu aflu că acest teren a fost desființat și că nici una din numeroasele întreprinderi, care s-au construit aci în ultimii ani, nu l-a preluat spre îngrijire și folosire".*

Într-adevăr, mulți jucători care și-au făcut „ucenicia" pe acest teren, s-au răspîndit pe la diferite echipe de categoria B și C. *Cucu* (Dinamo Craiova), *Rădulescu — Briceag* (Tîrgoviște), *P. Pinoșanu* (P. Neamț), *M. Pinoșanu* (Dinamo Obor), *Badea* și *Toma* (Sibiu), *Petrescu* și *Ivan* (Știința București), *Iordan* (Progresul), *Rădoi* (Bîrlad), *Leucă* (Tecuci), sînt numai cîteva nume care îmi vin în minte. Dar oare poți să-i amintești pe toți?

Lipsită de o bază materială corespunzătoare, imediat după război echipa C. S. Militari fuzionează cu cea a actualei Fabrici de confecții și tricotaje, păstrîndu-și reședința în cartierul unde toți tinerii jucau fotbal. Cu acest prilej se fac timide încercări de reparație a terenului, departe însă de ceea ce și-ar fi dorit locuitorii și iubitorii fotbalului de aci.

Demnă de remarcat este performanța echipei din 1956, care parcă pentru a aduce un omagiu tradiției, nu a cunoscut înfrîngerea 16 etape în campionatul regiunii București, promovînd în categoria C. „Eroii" merită a fi menționați: Boc, Răducanu, Popa, Nica, Stoican, Mielu Ionescu, Niculae, Dumitrescu, Păsculescu, Ceaușu, Cazangiu, Ivan.

Cu regret trebuie să constatăm că, spre deosebire de alte cartiere unde activitatea este continuă, în Militari tradiția este întreruptă. Pe terenul-laborator se află o betonieră așezată de oameni care nu au știut ce-a însemnat acest „loc viran", pentru tinerii din cartier pe o perioadă de aproape 30 de ani.

Nutrim speranța însă că printre maiestoasele blocuri ce se înalță în locul cocioabelor de odinioară, se vor găsi și cîteva spații pe care se va planta gazon, iar în locul plăcuțelor cu indicația „nu călcați pe iarbă", să apară cele cu... clasamentele campionatului blocurilor pe categorii de vîrstă. Și atunci fotbalul își va recăpăta în Militari prestigiul dorit de multe generații, în sufletul cărora a vibrat prelung pasiunea pentru acest frumos joc.

FL. DUMITRESCU

Una din formațiile echipei „Militari", cu cîteva decenii în urmă